

CILJNI RAZISKOVALNI PROGRAM »NAŠA HRANA, PODEŽELJE IN NARAVNI VIRI«

**PROCES SPREMEMBE IN DOPOLNITVE NACIONALNEGA
GOZDNEGA PROGRAMA (V4-2219)**

The process of adjusting and complementing the National Forest Program

2022-2024

Zaključni projektni sestanek

Delni rezultat (A1.2) M1.3

Anže Japelj, Marko Kovač, Janez Zafran, Tjaša Baloh, Pia Höfferle, Barbara Piškur, Špela Ščap, Nike Krajnc, Špela Pezdevšek Malovrh, Boris Rantaša

Ljubljana, oktober 2024

Datum: oktober 2024

Izveček: Dokument je projektni izdelek, ki je priloga zaključnega poročila projekta. Zajema opis (zapisnik) poteka sestanka, ter vsebine in zaključke, ki so bili opredeljeni tekom sestanka.

Zaključni sestanek projekta »Proces spremembe in dopolnitve Nacionalnega gozdnega programa« je potekal 4. oktobra 2024. Namen je bil predstaviti dosežene rezultate in predlagati celoviti strateški proces NGP. Ključna izhodišča vključujejo vpliv EU politik ter nacionalni zakonodajni okvir ter obstoječi sistem sektorsko usmerjenih strateških dokumentov in izvedbenih programov. Cilji projekta so vključili izdelavo pregleda zakonodajnega okvira, oceno vpliva politik, identifikacijo ključnih problemov ter zasnovo participativnega procesa. V razpravi je bila izpostavljena potreba po usklajevanju NGP s spremembami zakonodaje in vključevanjem EU zahtev.

Dne 4. oktobra 2024 smo izvedli zaključni sestanek projekta »*Proces spremembe in dopolnitve nacionalnega gozdnega programa (V4-2219)*«. Namen sestanka je bil predstaviti dosežene rezultate projekta, predstaviti predlog celovitega strateškega procesa NGP ter razpravljati o predlogu procesa in njegovi umestitvi v gozdni dialog.

V uvodnem delu je vodja projekta, dr. Anže Japelj, predstavil ključna izhodišča in cilje projekta. Predstavljeni so bili rezultati projekta po delovnih sklopih. Vsebine so na kratko povzete v nadaljevanju.

Ključna izhodišča projekta:

- EU in globalni strateški dokumenti: Evropske in globalne politike močno vplivajo na zasnovo in implementacijo nacionalnih programov za trajnostno gospodarjenje z gozdovi.
- Nacionalni zakonodajni okvir: Ključno izhodišče je 7. člen Zakona o gozdovih, ki določa, da nacionalni gozdni program opredeljuje politiko trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi.
- Spremenjene ekološke, ekonomske in družbene razmere v Sloveniji: Aktualne spremembe zahtevajo prilagoditve Nacionalnega gozdnega programa (NGP) za boljše upravljanje in ohranjanje gozdnih virov.
- Razmere v gozdno-lesnem sektorju: Spreminjajoče se razmere v tem sektorju vplivajo na strateške odločitve znotraj NGP in prilagoditev nacionalnih politik glede na aktualne razmere.

Cilji projekta:

- izdelava celovitega pregleda zakonodajnega okvira, ki vpliva na NGP,
- priprava ocene vpliva strateških usmeritev na gospodarjenje z gozdovi na nacionalni ravni,
- evidentiranje ključnih problemov prihodnjega razvoja gozdov in oblikovanje strateških tem, ciljev, ukrepov in kazalnikov za spremljanje izvedbe NGP,
- priprava predloga strukture novega strateškega dokumenta,
- zasnova participativnega procesa za izvedbo gozdnega dialoga.

V nadaljevanju je v prvem delu sestanka sledila **predstavitev posameznih delovnih sklopov (DS)**, vključno s pregledom že izvedenih aktivnosti in nalog, ki so še pred nami.

Delovni sklop DS I je bil osredotočen na koordinacijo in diseminacijo. Ključni cilji tega sklopa so vključevali vzpostavitev komunikacijskih kanalov, kot je spletna stran projekta, ter organizacijo začetne in zaključne projektne konference. Med mejnike, ki so bili v okviru DS I uspešno izvedeni, sodita vzpostavitev spletne strani projekta in profilov na strokovnih družbenih omrežjih, kot tudi organizacija začetne projektne konference. Redno so potekali usklajevalni sestanki ožje in širše projektne skupine. Zaključni dogodek je bil ravno tako izveden in je opisan v tem zapisniku.

Delovni sklop DS 2 je vključeval pregled in oceno vpliva aktualnih politik na gospodarjenje z gozdovi na mednarodni, evropski in nacionalni ravni. Cilji DS 2 so bili osredotočeni na analizo strateških in zakonodajnih določil glede gospodarjenja z gozdovi ter oceno vpliva aktualnih politik na nacionalni ravni. Mejniki, kot so pregled in ocena vpliva globalnih politik ter strateških in zakonodajnih določil na ravni EU, so bili uspešno izvedeni in oddani. Poleg tega je bila opravljena tudi ocena vpliva nacionalnih politik na gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji.

Posebna pozornost je bila namenjena delovnemu sklopu DS 3 v katerem je bilo izvedeno več pomembnih mejnikov, vključno s pripravo metodologije za opredeljevanje strateških problemov, sintezo zakonodajnih usmeritev ter predlogom strateških tem in vprašanj. Ta delovni sklop je temeljil na analizah obstoječih strateških dokumentov in politik, pri čemer so bili identificirani ključni problemi in izzivi prihodnjega razvoja gozdarstva, kot tudi predlogi rešitev za njihovo obravnavo.

Delovni sklop DS 4 je bil namenjen pripravi predloga za izvedbo gozdnega dialoga in vključevanju deležnikov v participativni proces. V okviru DS 4 so bili doseženi pomembni mejniki, kot so vzpostavitev deležniške delovne skupine ter zasnova participativnega procesa z vključenim stroškovnikom. Zasnovan je bil tudi sistem za spremljanje participacije, ki bo omogočal spremljanje učinkov in uspešnosti sodelovanja različnih deležnikov v procesih povezanih z NGP.

V drugem delu sestanka je sledila **predstavitev procesa snovanja predloga celovitega strateškega dokumenta**. Proces vključuje posvetovalni in sistematični pristop obravnave kompleksnih in dolgoročnih tem/problemov. Pri tem je upošteval zasnovo politik, ki so dolgoročno učinkovite in trajnostne, systemske izzive, inovativne in učinkovite rešitve, oblikovanje politike, ter vključevanje raznolikih deležnikov.

Prvi izid procesa snovanja se osredotoča na oblikovanje robustnega političnega okvira in vključevanje raznolikih deležnikov, njegov namen pa je zagotoviti oblikovanje politik, ki bodo odražale različne interese in bodo dolgoročno učinkovite. Predstavljena je bila grafična podoba predlaganega celovitega strateškega procesa NGP, ki prikazuje vse faze procesa od zasnove na strateško načrtovalni ravni do prenosa v implementacijski (operativni) del procesa. Grafična podoba vključuje tudi vlogo in vključevanje deležnikov na vseh ravneh procesa, tako javne kot zasebne ter strokovne in kot taka predstavlja celovit pregled nad procesom snovanja in implementacije NGP.

Drugi možni izid se osredotoča na strateško načrtovanje in implementacijo procesa in je v samem bistvu neločljivo povezan s prvim izidom. V tem delu je bila predstavljena grafična podoba zasnove participativnega procesa z vključenim stroškovnikom. Sam proces je razdeljen na več ključnih faz, ki vodijo do oblikovanja in implementacije strateškega dokumenta. Prvi korak je sprejetje odločitve o začetku procesa. Naslednji korak je vzpostavitev delovnih skupin, usmerjevalne skupine (ki vodi proces) in uredniške skupine (ki usklajuje rezultate procesa). Sledi proces načrtovanja, ki vključuje prilagodljivo načrtovanje s časovnico. V tej fazi je ključno oblikovati partnerske dogovore. Po vzpostavitvi procesa sledi implementacija, kjer se pripravijo akcijski načrti in delovni programi, določijo se odgovornosti in pristojnosti za izvedbo strategije. Zadnja faza vključuje evalvacijo rezultatov in pregled kazalnikov, ki spremljajo trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Na podlagi teh kazalnikov se določi, ali so potrebne prilagoditve ukrepov.

Razprava je potekala vzporedno s predstavitvijo projektnih vsebin, se je osredotočala na celoten proces NGP. Poseben poudarek je bil namenjen zahtevam evropskih politik ter izzivom usklajevanja različnih teženj in interesov deležnikov, tako na strokovni kot javni in zasebni ravni. Razpravljali smo o potrebi po usklajevanju NGP s sistemskimi spremembami zakonodaje in o vlogi strategije v teh procesih. Pomembno vprašanje, ki se je izpostavilo, je bilo, kako vključiti EU zahteve in kompleksnost prenosa teh zahtev v vsebine NGP ter vloga strategije v zakonodajnih spremembah.

Lista prisotnosti

VPIŠNI SEZNAM ZA PROJEKTI Sestanek

Projekt:	Proces spremembe in dopolnitve nacionalnega gozdnega programa (V4-2219)	Datum srečanja:	4. oktober 2024
Vodja:	Anže Japelj	Mesto/soba:	Gozdarski inštitut Slovenije

[illegible]